

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการบริโภคอาหารของนักเรียนวัยรุ่นนุเทศหญิงที่กำลังศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ปีการศึกษา 2543 ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา ที่ตั้งในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลำพูน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ คือ นักเรียนวัยรุ่นนุเทศหญิงที่กำลังศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ปีการศึกษา 2543 โรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษา ที่ตั้งอยู่ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลำพูน ซึ่งได้แก่โรงเรียนต่อไปนี้

1. โรงเรียนสวนบุญ โฉมปถัมภ์ลำพูน	จำนวน	1,478 คน	โดยแยกตามระดับชั้นดังนี้
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4	จำนวน	521 คน	
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5	จำนวน	499 คน	
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6	จำนวน	458 คน	
2. โรงเรียนจักรคำคณาทร	จำนวน	351 คน	โดยแยกตามระดับชั้นดังนี้
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4	จำนวน	121 คน	
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5	จำนวน	111 คน	
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6	จำนวน	119 คน	
3. โรงเรียนอุโมงค์วิทยาคม	จำนวน	111 คน	โดยแยกตามระดับชั้นดังนี้
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4	จำนวน	64 คน	
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5	จำนวน	36 คน	
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6	จำนวน	11 คน	
4. โรงเรียนบ้านแป้นพิทยาคม	จำนวน	167 คน	โดยแยกตามระดับชั้นดังนี้
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4	จำนวน	57 คน	
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5	จำนวน	56 คน	
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6	จำนวน	54 คน	

กลุ่มตัวอย่าง

การได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่างมีวิธีการดังต่อไปนี้

1. จากประชากรนักเรียนวัยรุ่นนเทศหญิงที่กำลังศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ปีการศึกษา 2543 โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลำพูน มีจำนวนทั้งสิ้น 2,107 คน ผู้ทำการศึกษาวิจัย กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง ของ Drawin Hendel ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น จำนวน 323 คน

2. จากขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 323 คน ผู้ทำการศึกษาได้กลุ่มตัวอย่างมาโดยใช้วิธี สุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จากโรงเรียนทุกโรงเรียนที่เป็นประชากร เพื่อให้เป็นไปตามโอกาสทางสถิติ ตามสัดส่วนของจำนวนนักเรียนวัยรุ่นหญิงแต่ละโรงเรียน เมื่อเทียบกับ จำนวนประชากร

3. ขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากแต่ละโรงเรียน มีรายละเอียดดังนี้

โรงเรียนสวนบุญโญปถัมภ์ ลำพูน	จำนวน 1,478 คน	ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 226 คน
โรงเรียนจักรคำคณาทร	จำนวน 351 คน	ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 54 คน
โรงเรียนอุโมงค์วิทยาคม	จำนวน 111 คน	ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 17 คน
โรงเรียนบ้านแป้นพิทยาคม	จำนวน 167 คน	ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 26 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษานี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริโภคอาหาร ซึ่งผู้ทำการศึกษารวบรวมขึ้นเอง จากการศึกษาตามแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมี ลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด ชนิดเลือกตอบและคำถามปลายเปิด

การสร้างเครื่องมือในการศึกษา

ผู้ทำการศึกษาได้สร้างแบบสอบถาม สำหรับใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการบริโภคอาหาร ของวัยรุ่น รวมทั้งศึกษา ลักษณะการสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริโภคอาหาร

2. ดำเนินการสร้างแบบสอบถาม โดยอาศัยข้อมูลจากการศึกษาเอกสารตำราและงานวิจัย ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

3. ตรวจสอบแบบสอบถาม โดยให้ผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity)

4. นำเครื่องมือไปทดลองใช้ (Try – Out) เพื่อตรวจสอบปัญหาต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นเมื่อนำไปใช้จริง โดยทดลองใช้กับนักเรียนวัยรุ่นหญิง โรงเรียนสวนบุญโญปถัมภ์ ลำพูน จำนวน 50 คน ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่าง และปรับปรุงแก้ไขอีกครั้งหนึ่ง

5. นำเครื่องมือที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้ว ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากโรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษาซึ่งตั้งอยู่ในเขตอำเภอเมืองจังหวัดลำพูน นั้นผู้ทำการศึกษาซึ่งเป็นข้าราชการครู ในสังกัดกรมสามัญศึกษา เป็นผู้ดำเนินการด้วยตนเอง โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย ยื่นต่อหัวหน้าสถานศึกษา
2. ขออนุญาตจากฝ่ายวิชาการของสถานศึกษา เพื่อพบกับอาจารย์ที่ปรึกษา / อาจารย์ฝ่ายแนะแนวของทางโรงเรียน
3. ขอความร่วมมือจากอาจารย์ที่ปรึกษา / อาจารย์ฝ่ายแนะแนว ของนักเรียนแต่ละชั้น / โรงเรียน ในการนำแบบสอบถามใช้กับนักเรียน
4. เก็บรวบรวมข้อมูลกลับคืนด้วยตนเองจากอาจารย์ที่ปรึกษา / อาจารย์ฝ่ายแนะแนว

การวิเคราะห์ข้อมูล

นำแบบสอบถามที่ได้ข้อมูลอย่างครบถ้วน มาวิเคราะห์แจกแจงความถี่ หากคำร้อยละ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS for Windows และการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา